

ПРИКАЗИ И КРИТИКЕ

Robert D. Van Valin, Jr., *Exploring the Syntax-Semantics Interface*,
Cambridge 2005, Cambridge University Press, XXI+310 стр.

Аутор ове, сваковрсним интересантним обавештењима крцате, књиге, Robert Van Valin, одликује се, као лингвиста, несвакидашњом научном свестраношћу. Његови досадашњи радови, наиме, посвећивани су не само синтаксичкој проблематици, већ и питањима која се тичу устројавања универзалне граматике, језичке типологије, стицања говорних способности, па чак и таквим темама које спадају у област неуролингвистике. Поред тога, он је главни зачетник и тумач оног виђења ствари у домену информативно-функционалних домаћаја постојећих језичких датости на које се, у круговима језичких теоретичара, примењује термин *Role and Reference Grammar*. А каква је његова упознатост са тим датостима, о томе убедљиво говори чињеница да он, у књизи коју овом приликом разматрамо, износи одговарајуће податке на укупно 79 језика!

Књига о којој је реч посвећена је разматрању тога како лексичка семантика и синтаксичка устројеност омогућују људима међусобно споразумевање. После кратког обавештења о њеној садржини (стр. VII–XXI), и ауторових уводних речи (под насловом *Introduction*, стр. 1–2) отпочиње излагање о томе на шта се односи термин *синтаксичка структура*. Оно се, под тим насловом (*Syntactic structure*) протеже на страницама 3–30, с тим што је свака исказна целина, не само ту, већ и у свим осталим посебним деловима ауторовог казивања, подведена под одговарајући наслов. Потом долази на ред, под бројем 2, одељак насловљен *Lexical representation and semantic roles* (стр. 31–67) у којем се објашњавају принципи семантизовања језичких јединица. Бројну ознаку 3. носи одељак чија је улога да упозори на околности које обезбеђују комуницирање међу људима језичким средством (наслов: *Information structure*, стр. 68–88), док се у одељку с бројном ознаком 4. говори о синтаксичким релацијама и падежном означавању (на-

слов: *Syntactic relations and the case marking*, стр. 89–127). Следе одељци под бројем 5. (наслов: *Linking syntactic and semantic representations in simple sentences*, стр. 128–182), под бројем 6. (наслов: *The structure of complex sentences*, стр. 223–213), у којима се осветљавају начини на које се семантичка и синтаксичка оствареност простих и сложених реченица међусобно усклађују са циљем да омогуће адекватно споразумевање.

На крају су приложени: списак коришћене стручне литературе (наслов: *References*, стр. 294–303), списак помињаних језика (наслов: *Language index*, стр. 304–305) и предметни регистар (наслов: *Subject index*, стр. 306–310).

Упознавање са овом књигом најтоплије препоручујем свакоме ко жели да унапреди своја досадашња знања о темама којима вреди посветити максималну пажњу при теоријским разматрањима не само српског, већ и сваког другог језика.

Београд

Милка Ивић